

Ми всі повинні пам'ятати :

І птахи, і звірі, й квіти –

У природі вільні діти.

Всіх природа не забула

Всіх до себе пригорнула.

Сонце світить, сонце сяє,

Пестить землю, зігріває

Землю щедрю І багату -

Велетенську нашу хату.

Усі візьмем до уваги,

Не порушим рівноваги.

В.Косовський

Година спілкування

Тема. «Природа навколо нас».

Мета. Розширити знання учнів про значення природи у житті людей та її вплив на навколишнє середовище; формувати основи екологічної культури; З'ясувати особливості життя тварин; формувати уявлення про ланцюги живлення , уміння складати їх та аналізувати ,встановлювати причинно - наслідкові зв'язки . Визначити ознаки властиві живим організмам. Ознайомити з «Червоною книгою»; виховувати любов до природи, бережливе ставлення до неї.

Обладнання. Математичний кросворд, роздатковий матеріал, мультимедійні засоби, плакати.

Форма проведення : година спілкування.

Методи: «Мозковий штурм», робота в групах, парах.

Словесні: пояснення, загадки, прислів'я, створення проблемних ситуацій.

Наочні: показ ілюстрацій, загадковий кросворд, мультимедійна презентація,

Практичні: виконання завдань на картках.

Прийоми: вправа, «Мікрофон» , гра « Так чи ні» , вправа « Ланцюжок живлення».

План проведення

I Організаційний етап

1. Створення позитивного настрою.

II Мотиваційний етап

1. Загадковий кросворд.

III.Корекційно-розвивальний етап

- 1.Відгадування загадок «Жива – нежива природа».
2. Дидактична гра « Утвори пару».

IV Самостійна робота учнів

1. Робота в групах (диференційні завдання).
2. Вправа «Ланцюжок живлення».

V Заключний етап

1. Гра «Так чи Ні».
2. Вправа «Що дають нам тварини, рослини?».
3. «Дерево народної мудрості».
4. Цікаві сторінки «Червоної Книги».

VI. Рефлексія

Година спілкування «ПРИРОДА НАВКОЛО НАС»

I. Організаційний етап

1. Створення позитивного настрою.

Вихователь : Всі за парти ми сідаймо

До роботи приступаймо

Щоб помилок уникати

Треба пильність розвивати

II. Мотиваційний етап.

1. Розгадування «Загадковий кросворд» (додаток 1)

Вихователь : Діти , сьогодні у нас година спілкування , тему якої ми узнаємо , коли розв'яжемо кросворд. Він буде не звичайний : не малюнковий, не загадковий , а математичний. Спочатку розв'яжіть приклади. Яка відповідь приклада? \ 12./ Знайдіть цифру в кросворді. Назву малюнка під цією цифрою запишіть в кросворд.

(12 – дерево, 9 – трава, 8-птах, 10- зірка, 13- озеро, 14-лисиця, 10-зірка)

Вихователь: З'ясуйте, яке стержневе слово? \Природа\

Вправа « Мікрофон »

Вихователь: Діти, подумайте і скажіть, що на вашу думку означає слово « Природа»?

Відповіді дітей - Небо, сонце, гори, море, тварини, рослини
(Слайди про природу) \ (додаток2)

Вихователь: Діти, пригадайте, на які дві групи поділяється природа?

(Слайди Жива – нежива)

III. Корекційно-розвивальний етап

Вихователь: діти, уважно послухайте загадки, якщо загадки про явища неживої природи, ви піднімаєте червону картку, а на відгадку про живу природу – зелену картку

(додаток 3)

Хто однаково всіх любить

Всіх однаково голубить

Кожен скоса тільки гляне

А обняти не дістане

\ Сонце \

Зимою народжуюсь

Навесні вмираю

Своїм теплом землю

Вкриваю-зігріваю

\ Сніг \

Зроду рук своїх не має

А узор вишиває

\ Мороз \

Біла морква зимою росте

Не вгору, а вниз головою

\ Бурулька \

У вінку зеленолистім

У червоному намисті

Видивляється у воду

На свою хорошу вроду

\ Калина \

На дереві гойдається

Жупан колючий має

На літо одягається

А восени скидає

\ Каштан \

Ходить свашка із мітлою

Замітає до лісу слід

Де недавною тропою

Тут відбувся її обід

\ Лисиця \

Я веселенький звірок :

Плиг з ялинки на дубок

\ Білка \

Вихователь. Молодці! Зараз пограємо в гру « Утвори пару».

Правило гри : перед кожним з вас лежить картка , де розташовані картинки в колах та пусті клітини. Вам треба до кожної картинки підібрати тваринку, яка з нею асоціюється.

\ робота учнів з картками\ (додаток 4)

IV Самостійна робота учнів

Робота в групах.

До першої групи увійдуть учні: Газієва Віка, Галєєв Влад ,Волковська Вероніка, Карімулліна карина .

До другої групи увійдуть учні: Ткаченко Марина, Ткаченко Олександра, Сербін Настя, Рева Владислав, Базаєва Діана.

До третьої групи увійдуть учні: Кузьменко Ростислав, Макаров Кирил.

Завдання I групи (додаток 5)

Знайди, що зайве у кожному рядку? Постав позначку «+» у відповідних малюнках.

Познач «+» ознаки , властиві живим організмам

Завдання II групи (додаток 6)

Зафарбуй кружечки «Що належить до живої природи?» зеленим кольором, ускладнення : знайти предмети що не належать до природи зафарбуй червоним кольором. (Відповідь – Предмети, які зроблені руками людини не належать до живої природи

Завдання для III групи (додаток 7)

Зафарбуй кружечки: предмети неживої природи червоним кольором, а предмети живої природи – зеленим.

*(Усі завдання забезпечені роздатковими картками
та відображені на слайдах)*

Вихователь: Діти, скажіть які ознаки властиві живим організмам?

(Відповіді дітей : Живі організми - дихають, живляться, ростуть, розмножуються)

Екологічна казка

Вихователь : діти, уважно послухайте казку і скажіть як в природі взаємопов'язані між собою рослини та тварини?

В одному селі жив хлопчик, звали його Олексійко. Йому минуло 8 років. Він ходив до школи, а у вихідні гуляв з татом у лісі, або біля річки недалеко від села. Часто грався у лузі за будинком. Там росла трава, було багато квітів. А скільки незвичайних мешканців жило в них! Хлопчику дуже кортіло дізнатися, про що вони дзижчать і пищать, розповідають один одному. А ще він хотів знати, навіщо в природі так багато тварин, яка з них найпотрібніша.

Одного разу Олексійко заплющив очі і побачив фею. Вона підійшла до нього і, простягнувши паличку, сказала:

- Бери, вона чарівна. Якщо ти забажаєш чого-небудь, махни тричі і все здійсниться.

Сказавши це, фея зникла. Олексійко дуже зрадів, адже тепер він може дізнатися, хто з тварин найпотрібніший.

- Піду я до річки,- подумав хлопчик. Першою, кого він побачив, була зелена жаба.

- Ось вона нікому не потрібна, - сказав хлопчик і махнув палицею. Жаби зникли, але відразу з'явилися хмари комарів. Тільки хлопчик хотів сховатися від них, як з усіх боків почали злітатися чаплі. Вони були голодні і шукали жаб.

Виявляється, без жаб мешканці річки ніяк не можуть обійтися,- сказав Олексійко і повернув їх у водяний «будинок».

Так,- подумав Олексійко,- виявляється, все не так просто. А ось без комарів точно нічого не трапиться, адже вони тільки докучають і кусаються. Він махнув паличкою, і комарів наче й не було. Але що це ? Усі жаби закричали, запищали бабки й ластівки. Хлопчик згадав, що без комарів вони загинуть – це їхній корм.

Виходить, навіть комарі комусь потрібні!- здивовано сказав хлопчик. Хотів Олексійко піти в ліс, але передумав. Адже там все так само! Тепер він зрозумів, що в природі все важливе. Не стане когось одного, то погано стане всім: тваринам, рослинам, людям.

Висновок : отже тварини живляться рослинами або іншими тваринами, тобто пов'язані між собою, з'єднані у ланцюги живлення

Вихователь : Зараз ми з вами виконаємо ще одне завдання на картках. Тут ви маєте позначити стрілочками , у певній послідовності, хто із тварин чим живиться ?. Гляньте уважно на дошку. Що ми бачимо? Ми бачимо, що першою ланкою у

ланцюжку живлення завжди є рослина , другою – тварина , третя – хижа тварина зразок а тепер самостійно складіть ланцюг живлення

Вправа « Ланцюжок живлення» \ додаток 8

Фізкультхвилинка

Встаньте діти, підтягніться
Один одному вклоніться
Землі нашій поклоніться
За щасливий день вчорашній,
І до сонця потягніться.
Веретенцем поверніться,
В різні боки нахиліться,
Раз присядьте, два присядьте
І за парти тихо сядьте.

V. Заклучний етап

Вихователь: Добре, усі молодці! А зараз ми з вами пограємо . Я вам буду зачитувати твердження, а ви повинні усі разом відповідати словами «Так» або «Ні».

1. Гра «Так чи Ні»

Скажи, співає сом пісні?

Не гайся з відповіддю! (Ні)

Чи вміє плавати гусак?

Ну що на це ти скажеш? (Так.)

Скажи мені , червоний мак

В зимову пору квітне? (Ні)

А крокодили на сосні

Свої будують гнізда? (Ні.)

Узори пишні на вікні

Мороз малює взимку? (Так.)

Ріка біжить у далені,

Чи є у неї ноги? (Ні.)

А під кінець скажи мені:

Цікава гра у нас «Так чи ні?» (Так)

Вихователь: Як ви думаєте , яку користь приносять людям тварини і рослини?

«Мозковий штурм»

(Відповіді учнів)

2. Гра «Що нам дають тварини і рослини?» (додаток 9)

Робота в групах (біля дошки).

Перша група визначає, що дають тварини людям. Для цього вам необхідно з'єднати стрілочкою тварин з продуктами харчування.

Друга група визначає, що дають рослини людям і теж з'єднують стрілочкою рослини з тим, що вони дають.

Вихователь :зробимо висновок:

- Що дають тварини людям?

Відповідь - продукти харчування, одяг,

- Що дають рослини людям?

Відповідь - , меблі, , ліки, продукти харчування.

- Що дає природа людям?

Відповідь – життя.

3. Вправа «Дерево народної мудрості» (додаток 10)

Вихователь: Зверніть увагу на незвичайне дерево. Я роздам вам слова, а ви спробуйте з них скласти прислів'я про природу.

(слова – кожного, природа, чарує, не, та кожен, шанує, її)

Прислів'я : Кожного природа чарує, та не кожен її шанує.

4. Цікаві сторінки « ЧЕРВОНОЇ КНИГИ» (додаток 11)

Вихователь: Діти, ми сьогодні багато розповідали про рослинний та тваринний світ природи, але не всі рослини і тварини збереглись в

природі. Є види тварин, рослин, які вже зникли. Щоб люди пам'ятали про них створено «Червону Книгу». До неї занесені зниклі та вимираючі види рослин, тварин. З деякими з них я хочу вас ознайомити.

VI.Заключне слово вихователя

Вихователь: Діти, життя тварин залежить від нас з вами, від нашої поведінки в природі, від нашого небайдужого ставлення до навколишнього середовища.

Ми всі повинні пам'ятати :

І птахи, і звірі, й квіти –

У природі вільні діти.

Всіх природа не забула

Всіх до себе пригорнула.

Сонце світить, сонце сяє,

Пестить землю, зігріває

Землю щедрі і багату –

Велетенську нашу хату.

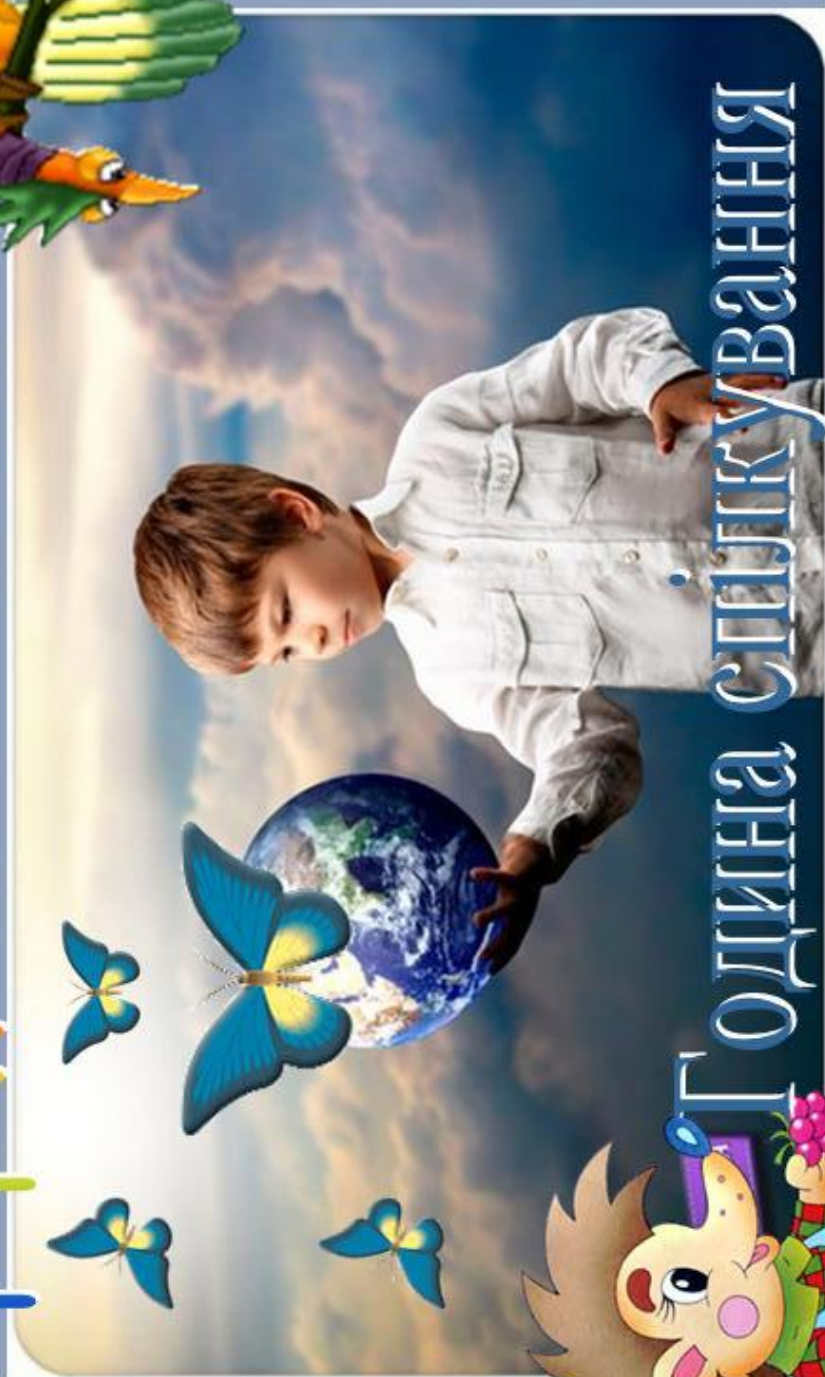
Усі візьмем до уваги,

Не порушим рівноваги.

В.Косовський

Працювали всі старанно і почули у кінці
Що у нашій другій класі діти просто молодці!

«Природа навколо нас»

Година спілкування

Підготувала вихователь КЗШ №1
Туніна Єлизавета Самуїлівна

Кросворд

13 О	З	Е	П	Т	А	Х
			Р	О		
		И	И	С	И	Ц
		Т	Р	А	В	А
		С	О	Н	Ц	Е
			Д	Е	Р	Е
			А			В
						О

8+2=

9+4=

9+5=

7+4=

5+7=

6+3=

3+5=

ЖИВА ПРИРОДА

РОСЛИНИ

ТВАРИНИ

ЛЮДИНА

НЕЖИВА

Сонце,
Місяць, зорі

Повітря,
Вода

Гори, пісок,
каміння

Робота в групах

І група

Завдання для І групи

Зафарбуй кружечки:

предмети неживої

природи червоним

кольором, а предмети

живої природи – зеленим.

Робота в групах

II група

			
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
			
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
			
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Завдання для II групи
Зафарбуй кружечки «Що належить до живої природи?» зеленим кольором, ускладнення : знайти предмети що не належать до природи зафарбуй червоним кольором.

Робота в групах

III група

Завдання для III групи

1. Визнач, що зайве у кожному рядку? Постав позначку "+" у відповідних малюнках.
2. Познач "+" ознаки, властиві живим організмам:

- ☐ Ростуть
- ☐ Помирають
- ☐ Живляться
- ☐ Дихають
- ☐ Посміхаються

ПРИРОДА - це все, що нас оточує,
крім того, що зроблено людиною

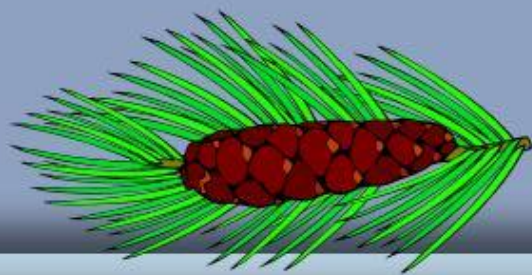
П Р И Р О Д А

Ланцюжок живлення

Першою ланкою у ланцюгу живлення завжди є рослина, другою – травоядна тварина, третьою – хижа тварина.

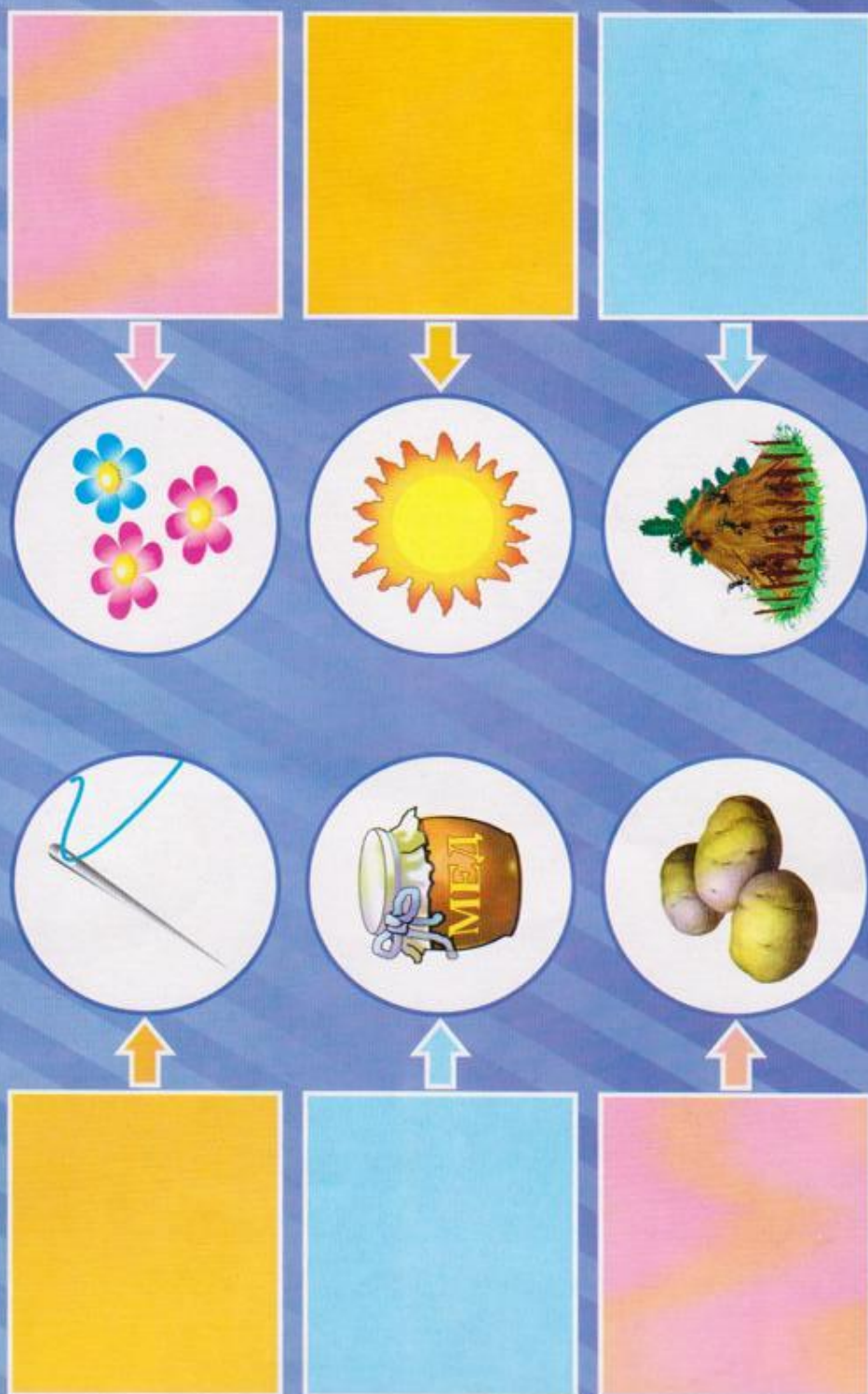
ЛАНЦЮЖОК ЖИВЛЕННЯ

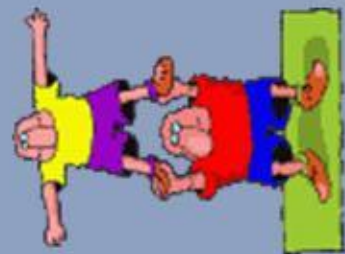
Гра "Утвори пару"

З ким асоціюється?

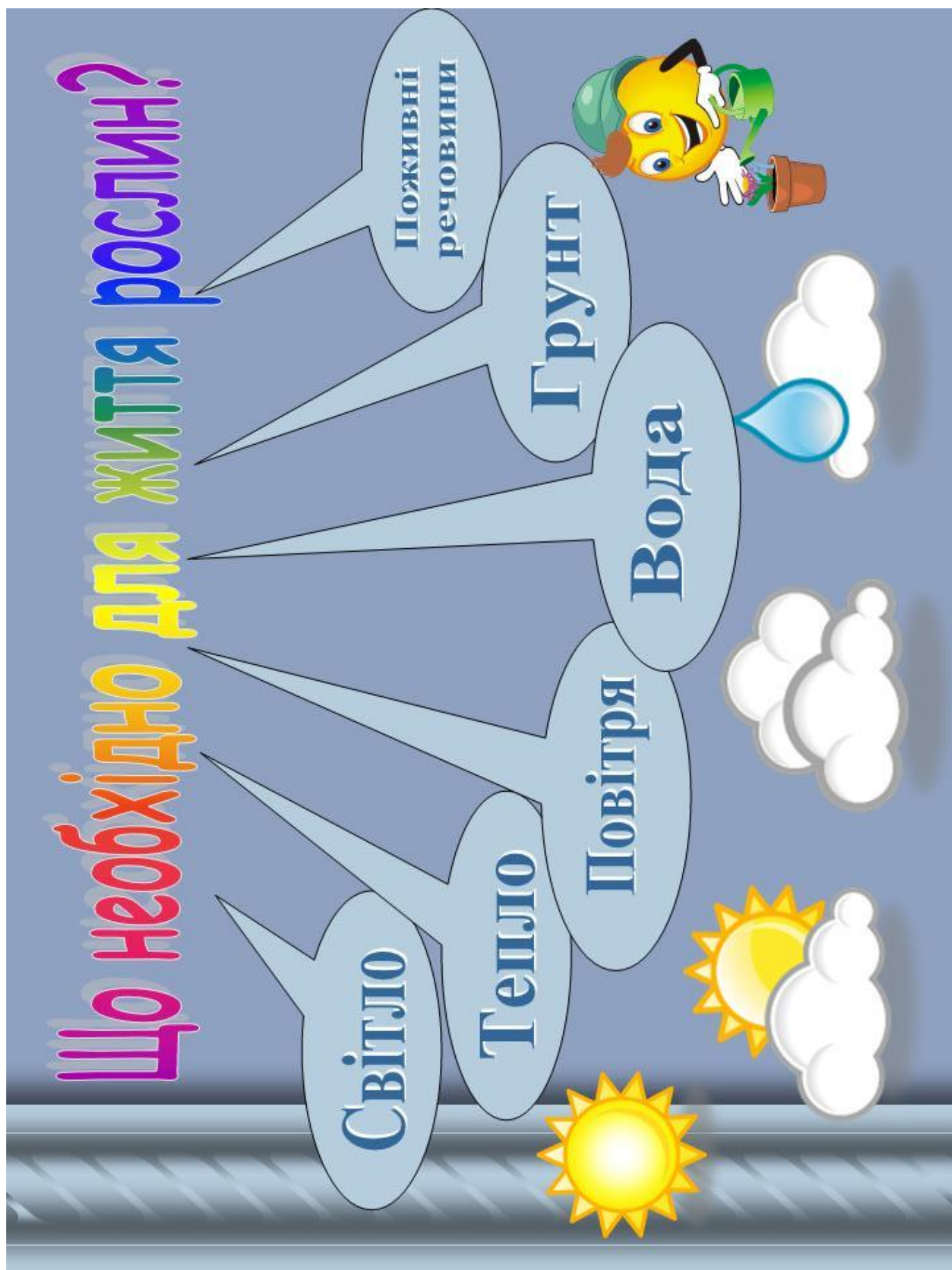
Фізкультхвилинка

- ❖ Що ж, забудь, прийшла пора
- ❖ Трохи відпочити.
- ❖ Хочу на фізкультхвилинку
- ❖ всіх вас запросити.
- ❖ Сонце спить, небо спить,
- ❖ Навіть вітер на шумить.
- ❖ Рано в ранці сонце встало
- ❖ І проміння всім зіслало.
- ❖ Ми до нього потяглися.
- ❖ За промінники взялися.

- ❖ За промінники взялися.
- ❖ Будем дружно присідати,
- ❖ Соненко розвеселити.
- ❖ Встали – сіли, встали – сіли
- ❖ Бачите як розвеселили.
- ❖ Пострибаєм, як зайчата,
- ❖ Політаєм, як пташата,
- ❖ Потанцюємо ще трішки,
- ❖ Щоб спочили ручки, ніжки
- ❖ Всі веселі! О чудово!
- ❖ А тепер до праці знову.

Гра "Так чи Ні"

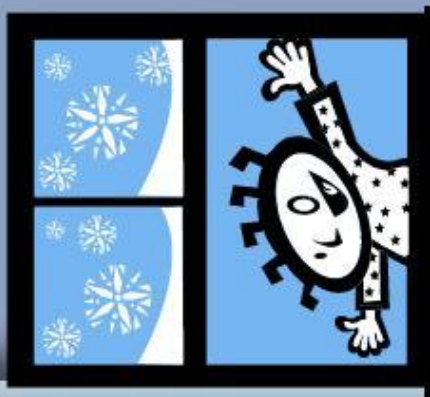
Сніває?

Плаває?

Взимку цвіте?

Мороз малює? У річки ноги є?

Живе в дуплі?

Гра «Що дають нам тварини?»

Гра «Що дають нам рослини?»

Дерево "НАРОДНА МУДРІСТЬ"

Зєднай лініями частини речення і прочитай правила поведінки серед природи.

На природі

Дерева і кущі

Не можна брати в
руки

Не можна зривати

У лісі треба
поводитися тихо

- щоб не сполохати тварин.

- рослини, які

зникають.

- смітити заборонено!

- не можна ламати.

- пташенят або

звірят

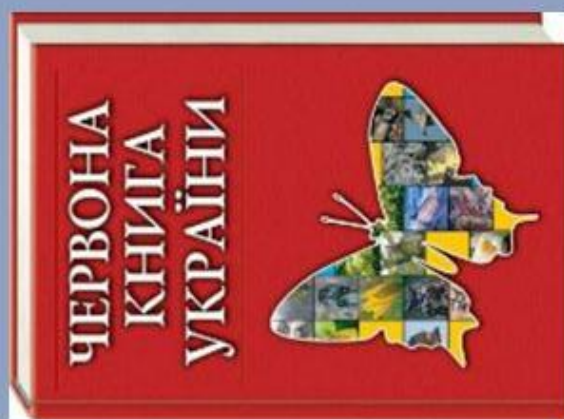
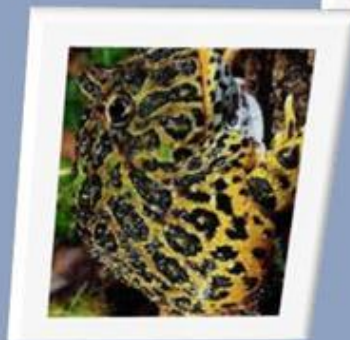

*У 1980 році вперше
була надрукована
Червона книга
України. Це третє
видання Червоної
книги, до якої
занесено 542 види
тварин.*

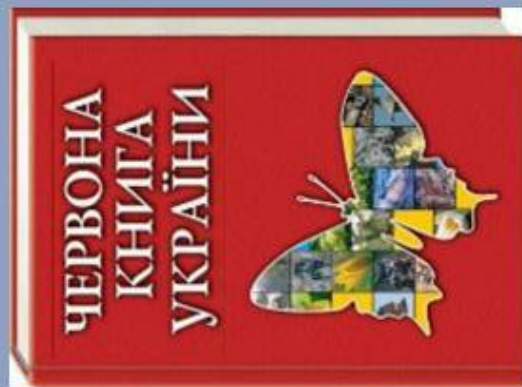
"населення"

На сторінках "Червоної книги" "проживає населення", якому загрожує небезпека – це 541 вид рослин і 382 види тварин. Вони зараховані у різні "класи" – категорії.

Для чого я потрібна?

Ви вже познайомилися зі мною, і можете пояснити, чому називають мене Червоною.

Охороняйте їх!

Звірі, занесені до Червоної книги.

Їжак європейський

Зубр

Кіт лісовий

Рись звичайний

Ховрах кранчастий

Лис корсак

До Червоної книги України занесено:
комах – 226, риб – 69, звірів – 68, плазунів – 11.

До Червоної книги України занесено 87 птахів.

Дятел білоспинний

Жайворонок сірий

Пелега чорний

Тетерук

Сич
волохатий

Змієїд

Вісянка чорноглова

Журавель
степовий

Пелікан рожевий

Голуб синяк

Привода наш дім

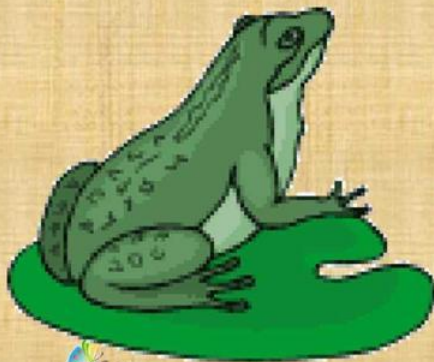

ЗАГАДКИ ПРО ПРИРОДУ

**У воді водиться,
З хвостом родиться,
А як виростає —
Хвіст відпадає.**

Жаба

**І не змій, і не звір,
І не жаба, й не птах:
Виповзає із нір —
Нагла смерть для комах.**

Ящірка

Мале й проворне; хрущів, мишей
поїдає, а на свою оборону безліч
списів має.

Я веселенький звірок: плиг з ялинки на
дубок.

Слон

Дуже товсті ноги маю,
Ледве їх переставляю,
Сам високий я на зріст,
Замість рота в мене хвіст.

Ходить свашка із мітлою,
Заміта до лісу слід,
Де недавньою порою
Тут відбувся її обід.

Лисиця

FokinaLida75

«Любить-не любить», -
ворожать дівчата.
Та не для цього
мене треба рвати.
Протизапальну маю я дію.
Звуся ... і сонцю радію.

Ромашка

Весною зеленіла,
Влітку загоріла,
Восени наділа
Червоні корали.

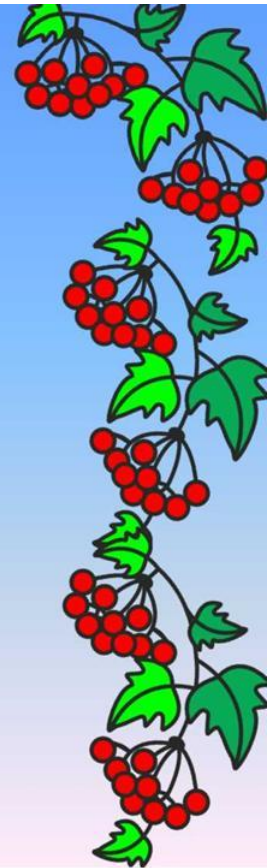
Горобина

У вінку зеленолистім,
У червоному намисті
Видивляється у воду
На свою хорошу вроду.

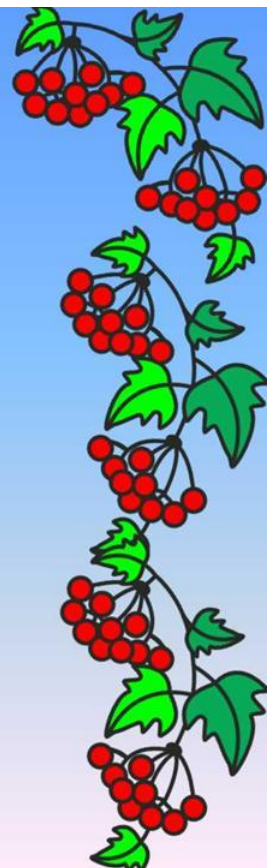
Калина

На дереві гойдається,
жупан колючий має.
На літо одягається,
а восени скидає.

Каштан

Дуже скромна і тендітна,
Серед квітів непримітна.
Та, якщо в руці пом'яти,
То умиць впізнаєш ...

м'яту.

Хто однаково всіх любить,
Всіх однаково голубить?
Кожний скося тільки гляне,
А обняти не дістане.

Сонце

Розстелене рядно,
а на ньому - горох і шматок хліба.

Небо, зорі,
місяць

Зроду рук своїх не має,
а узори вишиває.

Мороз

Біла морква зимою росте.

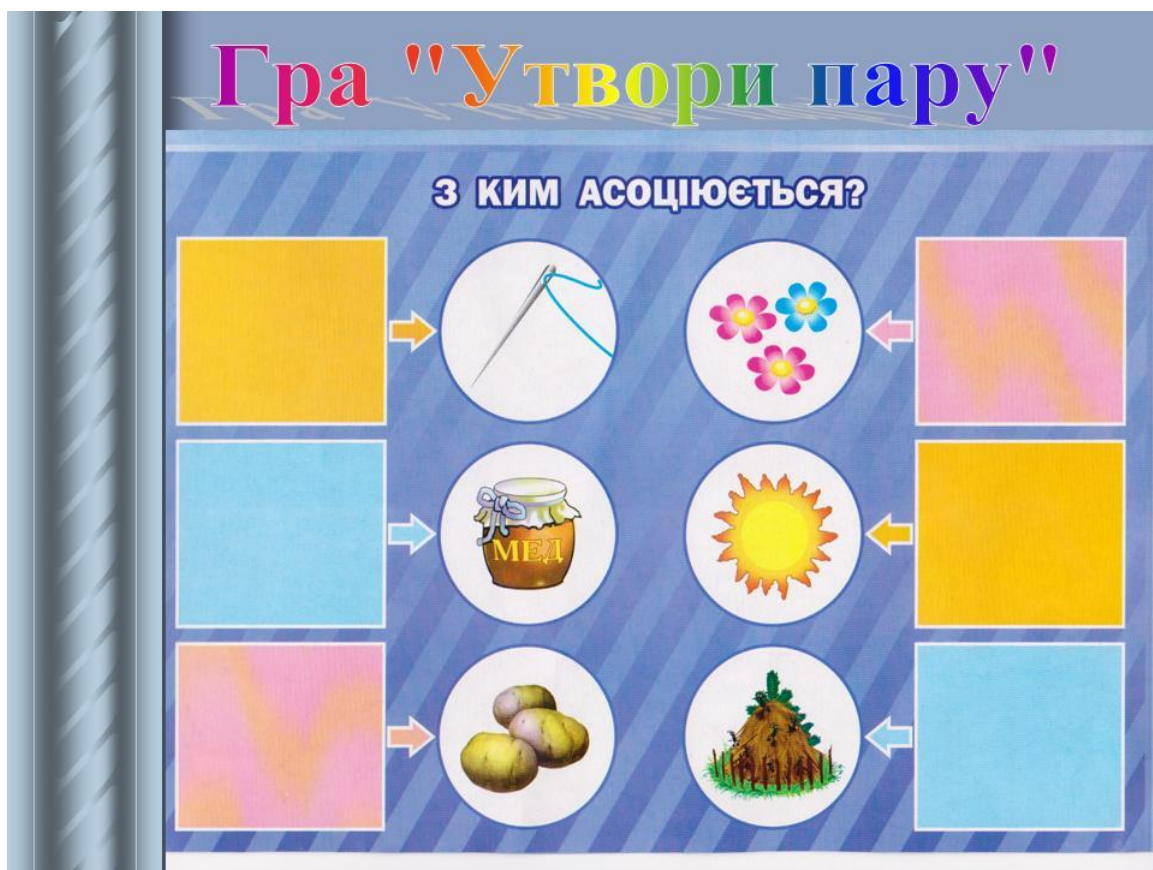
Бурулька

Зимою народжуюсь, навесні вмираю,
своїм тілом землю зігріваю.

Сніг

Колорадський жук

Робота в групах

І група

Завдання для І групи

Зафарбуй кружечки:

предмети неживої

природи червоним

кольором, а предмети

живої природи – зеленим.

Робота в групах

ІІ група

Завдання для ІІ групи
Зафарбуй кружечки «Що належить до живої природи?» зеленим кольором, ускладнення: знайди предмети що не належать до природи зафарбуй червоним кольором.

Робота в групах

III група

Завдання для III групи

1. Визнач, що зайве у кожному ряду? Постав позначку "+" у відповідних малюнках.

2. Познач "+" ознаки, власніві живим організмам:

☐ Ростають

☐ Помирають

☐ Живляться

☐ Дихають

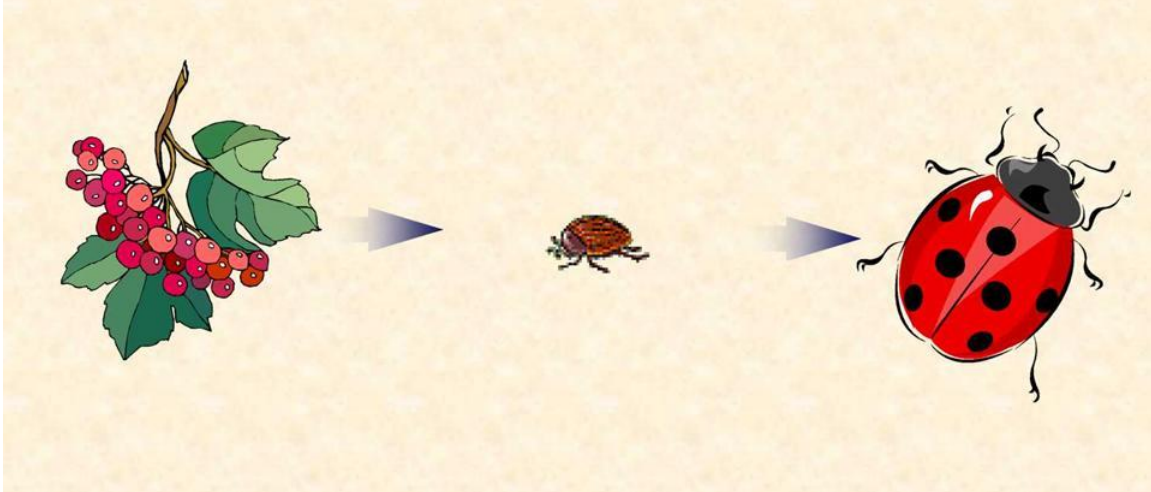
☐ Посміхаються

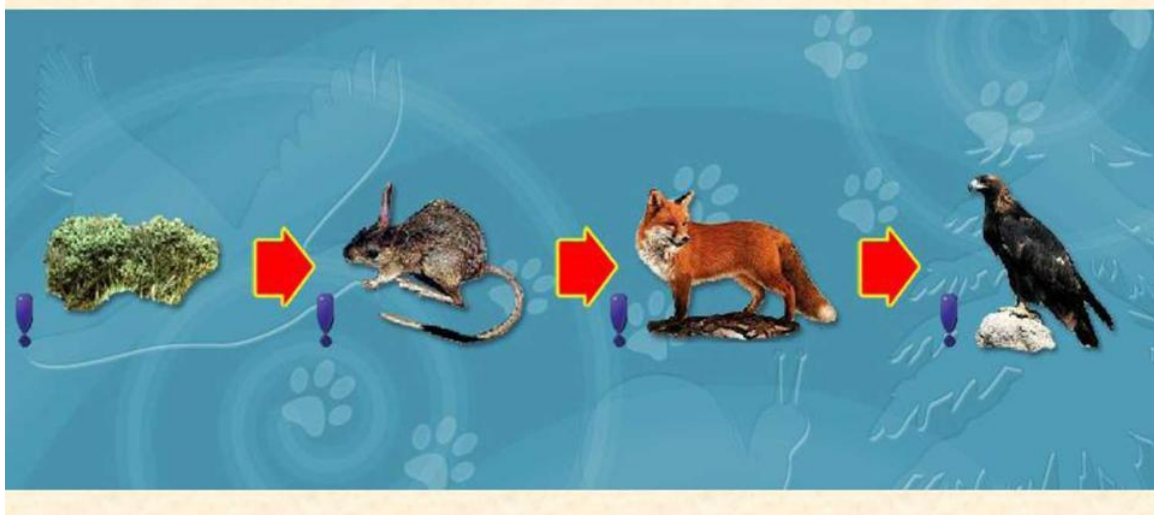

ЛАНЦЮГИ ЖИВЛЕННЯ

Ланцюг живлення

Склади ланцюг живлення

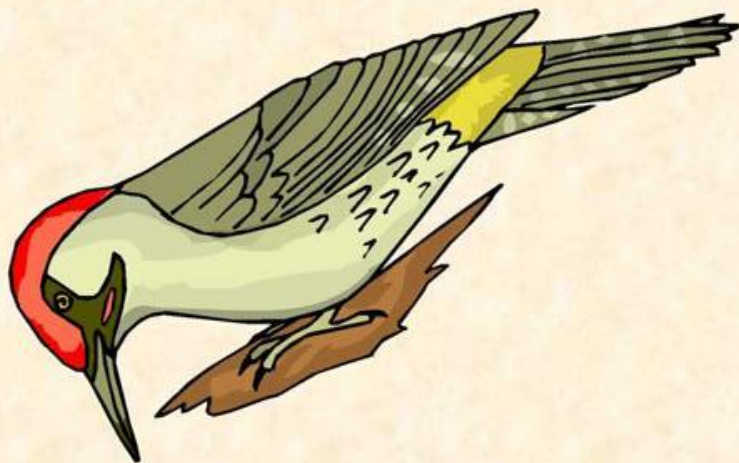
Склади ланцюг живлення

Склади ланцюг живлення

Склади ланцюг живлення

Гра «Що дають нам тварини?»

?

?

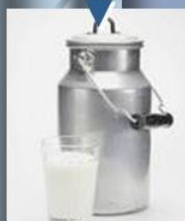
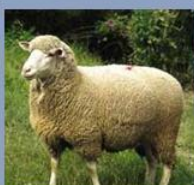
?

?

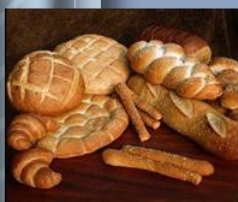
?

Гра «Що дають нам тварини?»

Гра «Що дають нам рослини?»

Гра «Що нам дають рослини?»

Дерево "НАРОДНА МУДРІСТЬ"

Фотоматеріали до виховної години

